

ΓΛΩΣΣΑ

Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Διαδραστικό Βοήθημα

Θεωρία - VideoΜαθήματα - Ασκήσεις

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενότητα 1 - Στο δρόμο για το σχολείο

Ενότητα 2 - Με το «σεις» και με «σας»

Ενότητα 3 - Στον κόσμο των κόμικς

Ενότητα 5 - Πάμε για ψώνια;

Ενότητα 6 - Είμαστε έτοιμοι;

Ενότητα 7 - Πώς λέμε ΟΧΙ;

Ενότητα 8 - Το ταξίδι στην Χωχαρούπα

Ενότητα 9 - «Που λες, είδα...»

Ενότητα 10 - ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί;

Ενότητα 11 - Τι βιβλίο είναι αυτό;

Ενότητα 12 - Ποπό! Κόσμος που περνά!

Ενότητα 13 - Μες στο μουσείο

Ενότητα 14 - Με προσκαλούν και προσκαλώ

Ενότητα 15 - Αλληλογραφώ

Ενότητα 16 - Νιώθω

Ενότητα 17 - Εφημερίδες! Εφημερίδες

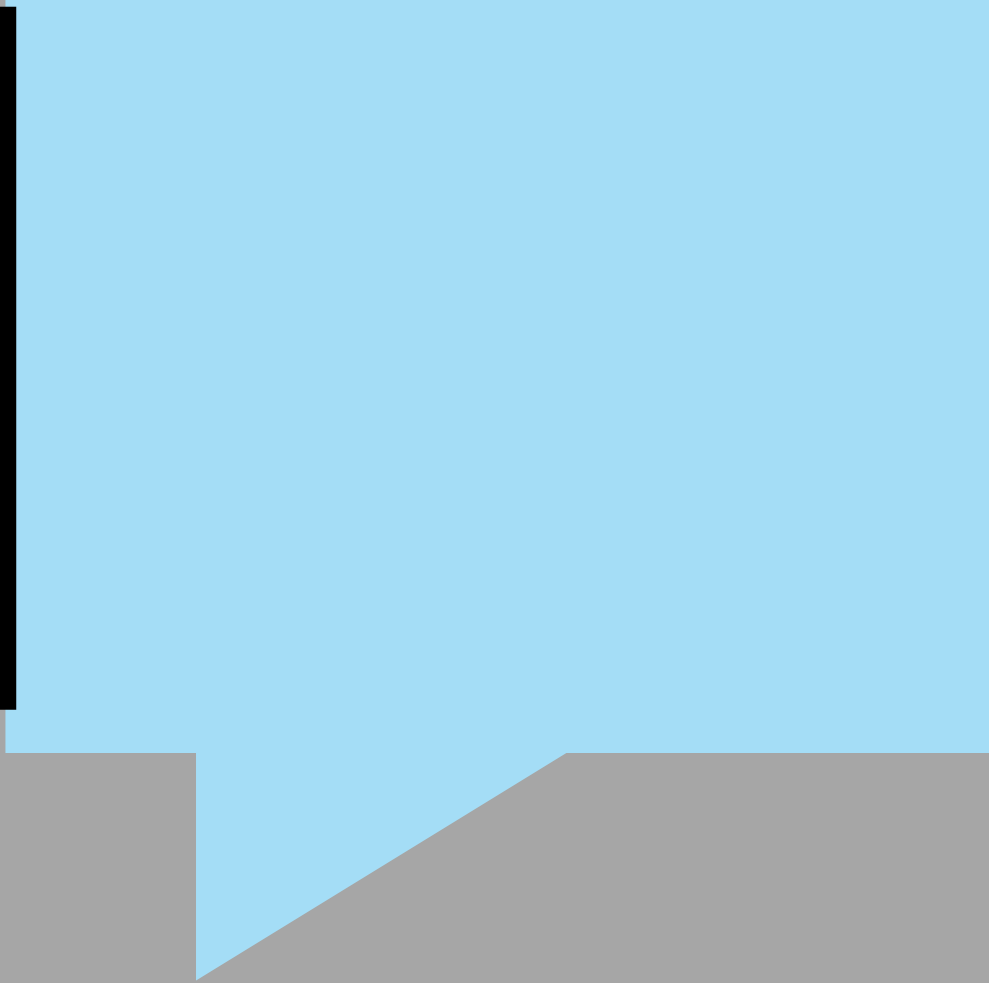
Ενότητα 18 - Ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει

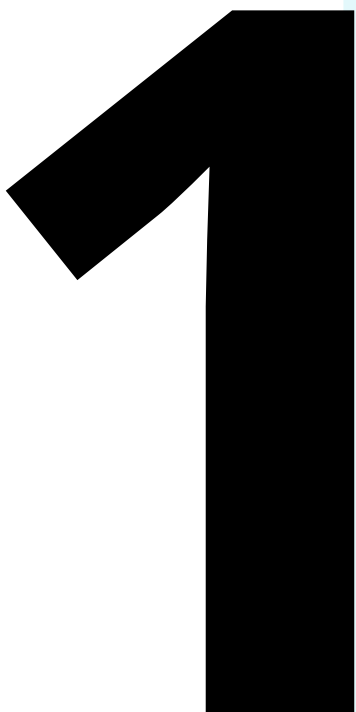
Ενότητα 19 - Τα μάθατε τα νέα;

Ενότητα 20 - Ποιός είναι; Τί κάνει;

Ενότητα 22 - Πώς γίνεται; Πώς παίζεται

Ενότητα 23 - Για να γελάσουμε...

Συλλαβισμός

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Συλλαβισμός είναι ο χωρισμός μιας λέξης σε συλλαβές.

Συλλαβές ονομάζουμε τα μικρά κομμάτια από τα οποία αποτελείται μια λέξη.

Κανόνες Συλλαβισμού

1. Κάθε συλλαβή αποτελείται από **ένα σύμφωνο** και **ένα φωνήεν**

π.χ. **πα** - **γω** - **τό**, **μο** - **λύ** - **βι**

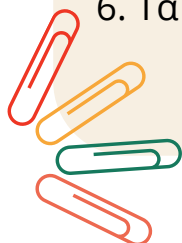
2. **Δύο συνεχόμενα φωνήεντα** χωρίζονται π.χ. **α** - **έ** - ρας

3. **Δύο ίδια σύμφωνα** χωρίζονται π.χ. σύ**ν** - **ν**ε - φο, φε**γ** - **γ**ά - ρι

4. Τα μπ, ντ, γκ, τσ, τζ **δεν χωρίζονται** π.χ. **μπά** - λα, α - **γκά** - θι

5. Τα αυ και ευ **δεν χωρίζονται** π.χ. **αυ** - λή, φ**εύ** - γω

6. Τα αι, ει, οι, ου **δεν χωρίζονται** π.χ. **παι** - δί, **μοί** - ρα - σμα

2

2

Διάκριση λέξεων ως προς τον αριθμό των συλλαβών

”

Οι λέξεις ανάλογα με τον αριθμό των συλλαβών έχουν και ένα διαφορετικό **όνομα**.

Δηλαδή, έχουμε τις **μονοσύλλαβες**, τις **δισύλλαβες**, τις **τρισύλλαβες** και τις **πολυσύλλαβες** λέξεις.

Η λέξη που έχει μόνο μια συλλαβή ονομάζεται **μονοσύλλαβη**.

Οι λέξεις αυτές συνήθως **δεν** τονίζονται!

π.χ. δεν, και, που

Η λέξη που έχει δυο συλλαβές ονομάζεται **δισύλλαβη**.

π.χ. νερό, όχι, σκύλος, τρώω

Η λέξη που έχει τρεις συλλαβές ονομάζεται **τρισύλλαβη**.

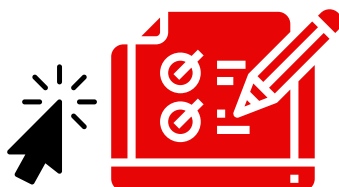
π.χ. παγωτό, πηγαίνω, ποντίκι

Η λέξη που έχει πάνω από τρεις συλλαβές **πολυσύλλαβη**.

π.χ. αυτοκίνητο, υπολογιστής, επιστροφή

**ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ**

ONLINE TEST

Κανόνες Τονισμού

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Οι τόνοι χρειάζονται μεγάλη προσοχή γιατί αν αλλάξει ένας τόνος, μπορεί να αλλάξει **η σημασία** μιας λέξης.

π.χ. θέα - θεά, μόνος - μονός

Μερικές λέξεις γράφονται ακριβώς το ίδιο, αλλά τονίζονται σε διαφορετική συλλαβή κι έτσι έχουν διαφορετική σημασία.

Προσέχουμε πολύ λοιπόν, σε ποια συλλαβή βάζουμε τον τόνο.

π.χ. μάτια - ματιά, δίπλα - διπλά, η - ή

3

3

Δίψηφα Γράμματα

”

Όταν αναφερόμαστε στα δίψηφα γράμματα εννοούμε τα **δίψηφα σύμφωνα** και τα **δίψηφα φωνήεντα**.

Όταν **δυο φωνήεντα** βρίσκονται μαζί, ακούγονται σαν ένα και ονομάζονται **δίψηφα φωνήεντα**.

Δίψηφα φωνήεντα είναι : **αι, ει, οι, ου, υι**

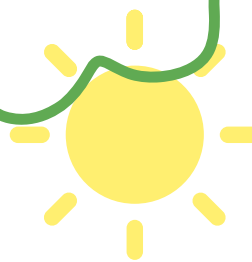

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Όταν **δυο σύμφωνα** βρίσκονται μαζί, ακούγονται σαν ένας ήχος και ονομάζονται **δίψηφα σύμφωνα**.

Δίψηφα σύμφωνα είναι : **μπ, γκ ή γγ, ντ, τσ, τζ**

Οι λέξεις «πώς» και «πού»

Αν και μονοσύλλαβες, οι λέξεις «πώς» και «πού»
τονίζονται:

- όταν **ρωτάμε**, δηλαδή όταν στο τέλος της πρότασης **υπάρχει ερωτηματικό**.

π.χ. Πώς θα γυρίσουμε σπίτι απόψε;

π.χ. Πού έβαλες τα κλειδιά μου;

- στις εκφράσεις «**πώς και πώς**», «**πού και πού**».

π.χ. Περιμένω **πώς και πώς** τις διακοπές των Χριστουγέννων.

π.χ. Μου αρέσει να πηγαίνω εκδρομές **πού και πού**.

5

5

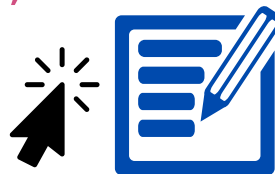

Ενότητα 5η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

Το ευ και το αυ

ευ και αυ

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Υπάρχουν φορές που σε μια λέξη το **ευ** και το **αυ** δεν ακούγονται με τον ίδιο τρόπο.

Το **ευ** μπορεί ν' ακούγεται **εβ** και **εφ**.

π.χ. κουρεύω - ευχαριστώ

Το **αυ** μπορεί ν' ακούγεται **αβ** και **αφ**.

π.χ. σαύρα - αυτή

Όταν μια λέξη τονίζεται στο αυ και ευ, τότε ο τόνος πηγαίνει **πάντα** στο **υ**.

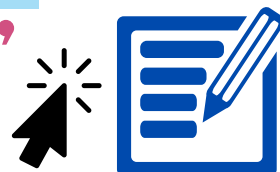

6

6

Δίφθογγοι / Δίπλα ή όμοια γράμματα

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Όταν μιλάμε για δίφθογγους εννοούμε τα ζευγαράκια φωνήεντων που προφέρονται σε μια συλλαβή.

Οι δίφθογγοι **δεν χωρίζονται** όταν συλλαβίζουμε.

Δίφθογγοι είναι: **αϊ, αί, αη, οϊ, όι, οη**

π.χ. αηδόνι, ρολόι, μαϊμού, γαϊδουράκι

Υπάρχουν κάποιες λέξεις που περιλαμβάνουν **δυο όμοια σύμφωνα** δίπλα-δίπλα, τα οποία προφέρονται σαν ένα.

π.χ. θάλασσα, σύννεφο, φεγγάρι

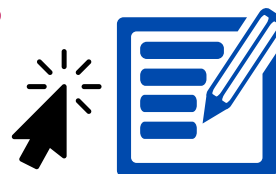
Όταν όμως συλλαβίζουμε τις λέξεις αυτές, τότε τα όμοια σύμφωνα **χωρίζονται** !

π.χ. θα - λασ - σα // σύν - νε - φο // φεγ - γά - ρι

Τα Διαλυτικά, Η Απόστροφος και Το Ενωτικό

”

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα Διαλυτικά

Τα Διαλυτικά είναι οι δυο τελίτσες (") που μπαίνουν πάνω από το ι και το υ, όταν θέλουμε να **χωρίσουμε** δίψηφα φωνήεντα ή τον συνδυασμό **αι** και τα γράμματα αυτά να ακούγονται ξεχωριστά.

π.χ. χαϊδεύω, λαϊκή, αϋπνία

Δεν βάζω όμως διαλυτικά, όταν το προηγούμενο γράμμα τονίζεται.

π.χ. νεράιδα, τσάι, ρολόι

Η Απόστροφος

Η Απόστροφος είναι ένα ορθογραφικό σημάδακι ('), το οποίο χρησιμοποιούμε είτε στην **αρχή** είτε στο **τέλος** μιας λέξης για να διαβάσουμε πιο γρήγορα και εύκολα.

π.χ. Μου έδωσε → Μου 'δωσε // Σε αγαπώ → Σ' αγαπώ // Θα έρθω → Θα 'ρθω

Το Ενωτικό

Το Ενωτικό (-) είναι μια παύλα, η οποία μπαίνει σε μια λέξη όταν τελειώνει η σειρά και δεν χωράει να την γράψουμε ολόκληρη ή όταν συλλαβίζουμε.

Επίσης, το Ενωτικό (-) το χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να ενώσουμε δυο λέξεις και να τις διαβάσουμε μαζί.

π.χ. Αγία-Κυριακή, Αϊ-Νικόλας, δίπλα-δίπλα, γύρω-γύρω

7

7

Σημεία Στίξης

”

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα σημεία στίξης είναι:

η τελεία (.)

τα αποσιωπητικά (...)

η διπλή τελεία (:)

η παύλα (-)

το ερωτηματικό (;)

το κόμμα (,)

το θαυμαστικό (!)

τα εισαγωγικά (« »)

Η τελεία (.)

Την τελεία την χρησιμοποιούμε στο **τέλος** μιας πρότασης.

π.χ. Ο Κώστας πηγαίνει στο σχολείο.

Η διπλή τελεία (:)

Την διπλή τελεία χρησιμοποιούμε όταν **απαριθμούμε** ή **μεταφέρουμε** τα λόγια κάποιου **ακριβώς** όπως τα είπε.

π.χ. Μου είπε: « Πήγαινε να παίξεις, όταν τελειώσεις τα μαθήματά σου.»

Το ερωτηματικό (;)

Το ερωτηματικό το χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να **ρωτήσουμε** κάτι.

π.χ. Θες να έρθεις σπίτι μου μετά το σχολείο;

Το θαυμαστικό (!)

Το θαυμαστικό το χρησιμοποιούμε όταν υπάρχει **επιφώνημα** ή **εκφράζεται** κάποιο **συναίσθημα**.

π.χ. Ουάου! Τι ωραία εκπληξη !

Τα αποσιωπητικά (...)

Τα αποσιωπητικά τα χρησιμοποιούμε όταν μια φράση **δεν έχει ολοκληρωθεί**.

π.χ. Τι θα γίνει...

Η παύλα (-)

Την παύλα την χρησιμοποιούμε όταν υπάρχει **διάλογος**.

π.χ. - Καλημέρα, τι κάνεις;
- Γεια, καλά είμαι, εσύ;

Το κόμμα (,)

Το κόμμα το χρησιμοποιούμε για **να σταματήσουμε για λίγο** και να πάρουμε μια ανάσα.

π.χ. Σήμερα έφαγα ένα φρούτο, ένα τσούρι και μια σοκολάτα.

Τα εισαγωγικά (« »)

Τα εισαγωγικά τα χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να **μεταφέρουμε** τα λόγια κάποιου **ακριβώς** όπως τα είπε.

π.χ. Ο κύριος Άκης ρώτησε: « Πότε θα γυρίσουν τα παιδιά από το σχολείο; »

ONLINE TEST

Διπλός τόνος / Τονικά παρώνυμα

”

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Υπάρχουν φορές που κάποια λέξη μπορεί να χρειαστεί **δυο**
τόνους.

Πότε συμβαίνει αυτό;

Αυτό συμβαίνει όταν οι λέξεις τονίζονται στην **προπαραλήγουσα**
και ακολουθούνται από τις εξής **αντωνυμίες** :

μου, σου, του, με, σε, μας, σας, τους, της, τις, τες, τον, το, τα

π.χ. τηλεφώνησέ μου, σταμάτησέ τον, φώναξέ τες, τα τετράδιά σας

8

8

Ενότητα 8η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

Ενεστώτας του ρήματος «είμαι»

Το «είμαι» αποτελεί βοηθητικό ρήμα, καθώς μπορεί να βοηθήσει στο σχηματισμό άλλων ρημάτων.

Ενεστώτας

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	είμαι	εμείς	είμαστε
εσύ	είσαι	εσείς	είστε
αυτός/ αυτή/ αυτό	είναι	αυτοί/ αυτές/ αυτά	είναι

Το «είμαι» στον παρατατικό και στον
αόριστο
γράφεται με **-η-** και όχι με **-ει-**.

Γλωσσοδέτες/ Αινίγματα/ Παρομοιώσεις

Ο Γλωσσοδέτης:

Είναι μια πρόταση και συνήθως αποτελείται από λέξεις που μοιάζουν μεταξύ τους και προφέρονται δύσκολα προκαλώντας γέλιο.

π.χ. Κοράλλι ψιλοκόραλο και ψιλοκοραλλάκι μου.

Τα Αινίγματα:

Είναι ένα μικρό ποίημα, το οποίο αναφέρεται στα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες ενός αντικειμένου και ο αποδέκτης κλίνεται να καταλάβει σε ποιο αντικείμενο αναφέρεται το ποίημα.

π.χ. Ψηλός λιγνός καλόγερος και κόκκαλα δεν έχει. Τι είναι; **Ο καπνός**

Οι Παρομοιώσεις:

Είναι όταν κάτι μοιάζει με κάτι άλλο. Για να σχηματίσουμε μια παρομοίωση χρειαζόμαστε τη λέξη **σαν**.

Επίσης, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις: **μοιάζει με, όπως, λες και**.

Με τις παρομοιώσεις, μπορούμε να περιγράψουμε κάτι.

π.χ. Ο Μάνος πιστός **σαν** σκύλος.
Η Μαρία είναι γλυκιά **σαν** καραμέλα.

ONLINE TEST

9

9

Ενότητα 9η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

Επίθετα

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Οι λέξεις που μας φανερώνουν **πώς είναι** το ουσιαστικό, ονομάζονται **επίθετα**.

π.χ. η **μικρή** γάτα, τα **μεγάλα** παράθυρα, ο **πράσινος** πίνακας

Τα επίθετα έχουν τρία γένη: το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο

Συνώνυμα - Αντίθετα

Τα επίθετα που έχουν την ίδια σημασία τα ονομάζουμε **συνώνυμα**.

π.χ. Η Μαρία είναι **όμορφη**.
Η Μαρία είναι **ωραία**.

Τα επίθετα που έχουν αντίθετη σημασία τα ονομάζουμε **αντίθετα**.

π.χ. Η γάτα είναι **μεγάλη**.
Η γάτα είναι **μικρή**.

Αρσενικά Ουσιαστικά σε -ας

Τα αρσενικά ουσιαστικά με κατάληξη -ας, στη **γενική πληθυντικού** τονίζονται στην **παραλήγουσα**.

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	ο γείτονας	οι γείτονες
γεν.	του γείτονα	των γειτόνων
αιτιατ.	τον γείτονα	τους γείτονες
κλητ.	- γείτονα	- γείτονες

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	ο αγώνας	οι αγώνες
γεν.	του αγώνα	των αγώνων
αιτιατ.	τον αγώνα	τους αγώνες
κλητ.	- αγώνα	- αγώνες

1

0

10

Αρσενικά Ουσιαστικά σε -ης

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης, όταν στον πληθυντικό αριθμό καταλήγουν σε **-ες**, τότε στην γενική του πληθυντικού κατεβαίνει ο τόνος στη **λήγουσα (-ών)**.

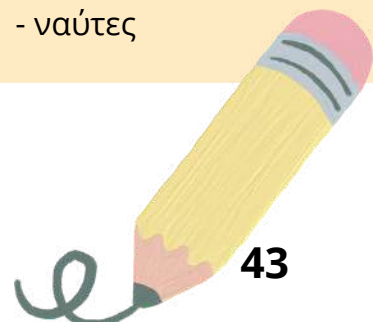
π.χ. των μαθητών, των ναυτών, των εργατών

Αντιθέτως, όταν στον πληθυντικό καταλήγουν σε **-ηδες**, τότε ο τόνος παραμένει στην **ίδια συλλαβή**.

π.χ. των μανάβηδων, των φουρνάρηδων

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	ο ναύτης	οι ναύτες
γεν.	του ναύτη	των ναυτών
αιτιατ.	τον ναύτη	τους ναύτες
κλητ.	- ναύτη	- ναύτες

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	ο φούρναρης	οι φουρνάρηδες
γεν.	του φούρναρη	των φουρνάρηδων
αιτιατ.	τον φούρναρη	τους φουρνάρηδες
κλητ.	- φούρναρη	- φουρνάρηδες

Στην επόμενη ενότητα θα μάθουμε για τα
κύρια και **κοινά ουσιαστικά**.

ONLINE TEST

1

1

1

1

Κύρια και Κοινά Ουσιαστικά

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Κύρια

Κύρια ουσιαστικά είναι τα ονόματα προσώπων, χωρών, πόλεων, ποταμών, βουνών, μηνών, νησιών, ημερών, εορτών, τίτλοι έργων, εθνικά ονόματα, τιμητικοί τίτλοι. Τα κύρια ονόματα γράφονται πάντα με κεφαλαίο γράμμα.

π.χ. Γιώργος, Ελένη, Ισπανία, Αθήνα, Αχελώος, Όλυμπος, Σεπτέμβριος

Κοινά

Κοινά χωρίζονται σε **συγκεκριμένα**, **αφηρημένα** και **περιληπτικά**.

Συγκεκριμένα ονομάζουμε τα ουσιαστικά που δηλώνουν πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.

π.χ. κρεβάτι, γάτα, άνθρωπος

Αφηρημένα ονομάζουμε τα ουσιαστικά που δηλώνουν κατάσταση, ιδιότητα ή ενέργεια.

π.χ. χαρά, ελευθερία, αγάπη

Περιληπτικά ονομάζουμε τα ουσιαστικά που δηλώνουν πλήθος προσώπων, ζώων ή πραγμάτων.

π.χ. οικογένεια, κόσμος, κοπάδι

Αρσενικά Ουσιαστικά σε -ος

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ.	ο δάσκαλος	οι δάσκαλοι
γεν.	του δασκάλου	των δασκάλων
αιτιατ.	τον δάσκαλο	τους δασκάλους
κλητ.	- δάσκαλε	- δάσκαλοι

Τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος, στην κλητική ενικού αριθμού έχουν **κατάληξη -ε**.

π.χ. φίλος - φίλε

Όταν μια λέξη έχει τρεις συλλαβές και τονίζονται στην **προπαραλήγουσα** τότε κατεβάζουμε τον τόνο στην **παραλήγουσα** στη γενική πτώση του ενικού και στη γενική και αιτιατική πτώση του πληθυντικού αριθμού.

π.χ. ο άνθρωπος - του ανθρώπου, των ανθρώπων - τους ανθρώπους

ONLINE TEST

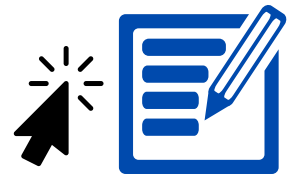
1

2

12

Θηλυκά Ουσιαστικά σε -α

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Στη **γενική ενικού αριθμού** το άρθρο γράφεται με ήττα **(της)** για τη μια, ενώ στην **αιτιατική του πληθυντικού αριθμού** γράφεται με γιώτα **(τις)** για τις πολλές.

π.χ. της γάτας - τις γάτες

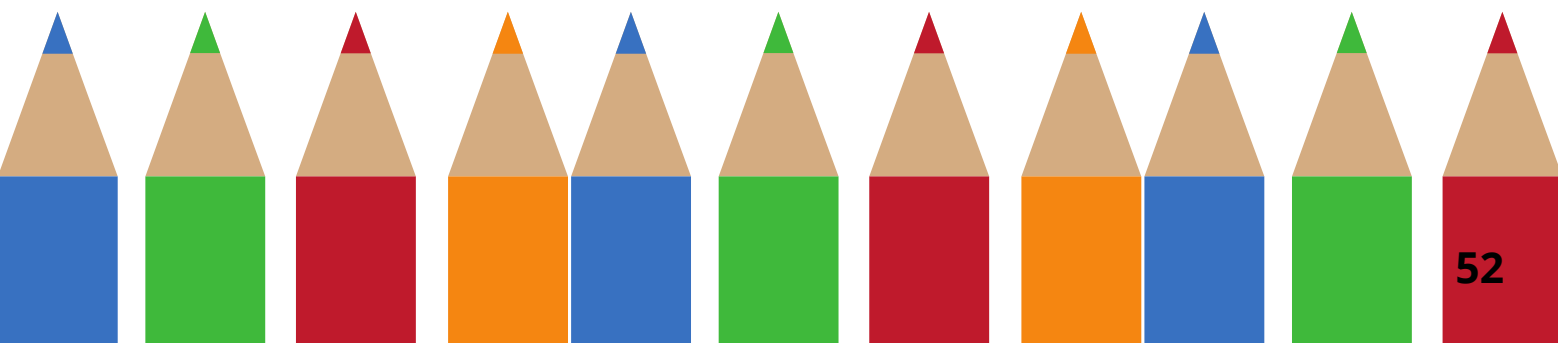
Κάποια ουσιαστικά που τονίζονται στην παραλήγουσα ή στην προπαραλήγουσα κατεβάζουν τον τόνο στην **γενική πληθυντικού**.

π.χ. των χωρών, των μελισσών

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	η μέλισσα	οι μέλισσες
γεν.	της μέλισσας	των μελισσών
αιτιατ.	τη(ν) μέλισσα	τις μέλισσες
κλητ.	- μέλισσα	- μέλισσες

1

3

1

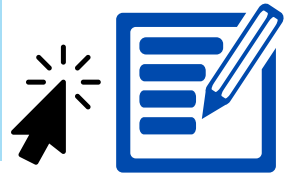
3

Ενότητα 13η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

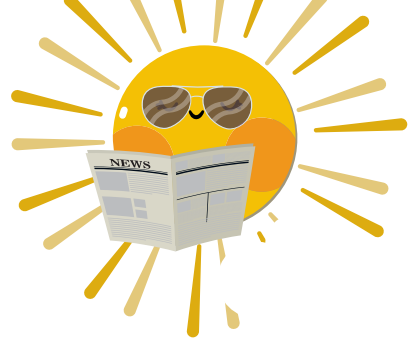
Θηλυκά Ουσιαστικά
σε -η

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	η φωνή	οι φωνές
γεν.	της φωνής	των φωνών
αιτιατ.	τη(ν) φωνή	τις φωνές
κλητ.	- φωνή	- φωνές

Στην **γενική ενικού αριθμού** το άρθρο γράφεται με ήττα **(της)**, ενώ στην **αιτιατική του πληθυντικού αριθμού** γράφεται με γιώτα **(τις)**.

π.χ. της πηγής - τις πηγές

Τα θηλυκά ουσιαστικά σε -η στην γενική πληθυντικού, κατεβάζουν τον τόνο **στη λήγουσα**.

π.χ. των πηγών, των λιμνών

Κάποια θηλυκά ουσιαστικά σε -η, που τονίζονται στην προπαραλήγουσα και στην παραλήγουσα

δε σχηματίζουν γενική πληθυντικού αριθμού.

π.χ. ζάχαρη, αγάπη

Αόριστο Άρθρο

Το αόριστο άρθρο (ένας, μια, ένα), το χρησιμοποιούμε, όταν θέλουμε να μιλήσουμε για ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα το οποίο μπορεί να είναι άγνωστο.

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ένας	μια	ένας
Γενική	ενός	μιας	ενός
Αιτιατική	έναν	μια(ν)	ένα

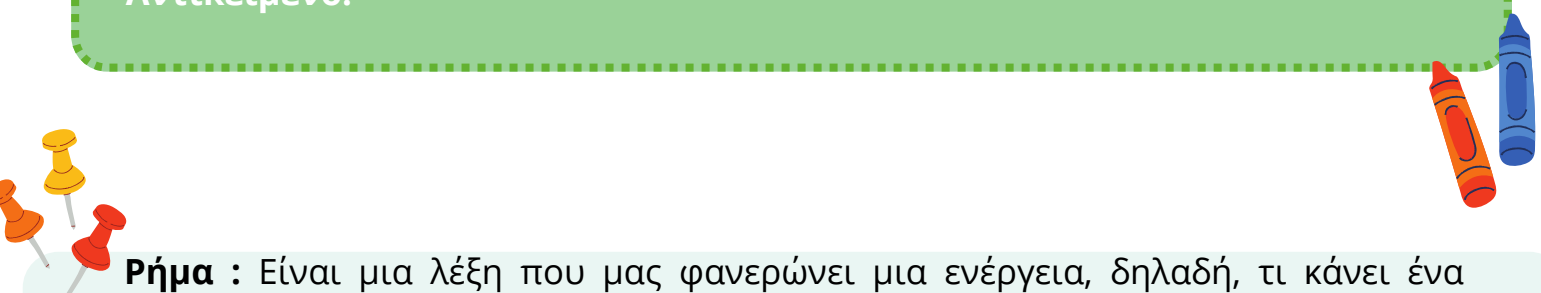
★ Το αόριστο άρθρο **δεν** έχει πληθυντικό αριθμό.

★ Το θηλυκό αόριστο άρθρο (μια) δεν τονίζεται.

Έτσι, ξεχωρίζει από το αριθμητικό επίθετο (μία).
π.χ. **Μια** κοπέλα μπήκε στο μαγαζί και αγόρασε **μία** σοκολάτα.

Οι βασικοί όροι μιας πρότασης είναι το Ρήμα, το Υποκείμενο και το Αντικείμενο.

Ρήμα : Είναι μια λέξη που μας φανερώνει μια ενέργεια, δηλαδή, τι κάνει ένα πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.

π.χ. Ο Κώστας **μαθαίνει** αγγλικά.
Η Μαρία **στρώνει** το κρεβάτι της.

Υποκείμενο: Είναι μια λέξη που απαντάει στην ερώτηση ποιος - ποια - ποιο + ρήμα.

Να θυμάσαι: Το υποκείμενο είναι όνομα και βρίσκεται πάντα στην ονομαστική.

π.χ. Η Φωτεινή παίζει τένις.
Ο σκύλος τρώει ένα κόκκαλο.

Αντικείμενο: Είναι μια λέξη που απαντάει στην ερώτηση τι + ρήμα.

Να θυμάσαι: Το αντικείμενο μπορεί να είναι ουσιαστικό, επίθετο ή μετοχή και θα βρίσκεται στην αιτιατική.

π.χ. Ο κηπουρός φροντίζει **τον κήπο**.
Η μαϊμού πήρε **την μπανάνα**.

Μια πρόταση μπορεί να **μην έχει Αντικείμενο** και **να έχει Κατηγορούμενο**.

Κατηγορούμενο: Είναι μια λέξη που μας φανερώνει πως είναι το υποκείμενο.

Το Κατηγορούμενο συνοδεύει συγκεκριμένα ρήματα, που ονομάζονται **συνδετικά** και μερικά απ' αυτά είναι: είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, λέγομαι, βρίσκομαι, θεωρούμαι, εκλέγομαι, γεννιέμαι κ.α.

π.χ. Η Σοφία βρίσκεται στο **σχολείο**.
Η γάτα είναι **άσπρη**.

1

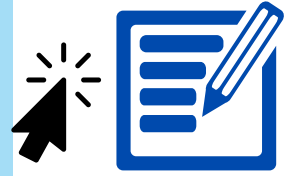
4

1

4

Χρονικοί και Τοπικοί Προσδιορισμοί

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Χρονικοί Προσδιορισμοί

Όταν θέλουμε να μιλήσουμε για το **πότε** γίνεται κάτι, τότε χρησιμοποιούμε χρονικούς προσδιορισμούς. Οι χρονικοί προσδιορισμοί μπορεί να είναι:

- **Χρονικά Επιρρήματα** (π.χ. Σήμερα, Αύριο, Πριν, Τώρα, Τότε, Αργότερα, Συχνά, Αμέσως κ.α.)
- **Φράσεις που φανερώνουν τον χρόνο** (π.χ. από + επίρρημα ή αιτιατική // κατά + αιτιατική // προς + αιτιατική // για + επίρρημα ή αιτιατική // μετά + αιτιατική κ.α.)
- **Χρονικές Προτάσεις**, δηλαδή δευτερεύουσες προτάσεις που μας δείχνουν τον χρόνο και εισάγονται με **χρονικούς συνδέσμους** (π.χ. όταν, σαν, ενώ, καθώς, αφού, μόλις κ.α.) και **φράσεις με χρονική σημασία** (π.χ. έως ότου, μέχρι να, κάθε φορά που, όσο που/να κ.α.)

Τοπικοί Προσδιορισμοί

Όταν θέλουμε να μιλήσουμε για το **που** βρίσκεται κάτι, τότε χρησιμοποιούμε τοπικούς προσδιορισμούς. Οι τοπικοί προσδιορισμοί μπορεί να είναι:

- **Τοπικά Επιρρήματα** (π.χ. πάνω, κάτω, εδώ, μπροστά, πίσω, ψηλά, τριγύρω, κοντά, ανάμεσα, δυτικά, παντού, μέσα κ.α.)
- **Φράσεις που φανερώνουν τον τόπο** και σχηματίζονται συνήθως με κάποιες προθέσεις (π.χ. από, κατά, μέχρι, προς, σε, ως κ.α.) → Χθες ξεκίνησε **από** την Θεσσαλονίκη.

Κατά το μεσημέρι θα γνωρίζουμε περισσότερα.

Μέχρι αύριο το πρόβλημα θα έχει λυθεί.

Αποφασίσαμε να πάμε **προς** το ορεινό χωριό.

Ρήματα σε -αίνω και -ένω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -αίνω γράφονται με άλφα γιώτα (αι).

π.χ. μαθαίνω, παθαίνω, πηγαίνω

ΟΜΩΣ!!

3 ρήματα **δεν** ακολουθούν αυτόν τον κανόνα και γράφονται με **έψιλον** (ε).

τα ρήματα αυτά είναι:

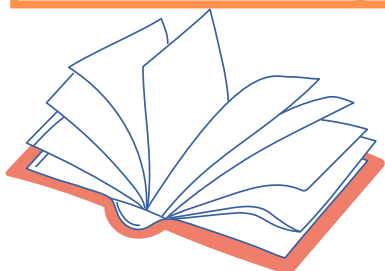
μένω, δένω, πλένω

Ενεστώτας

εγώ	μαθαίνω
εσύ	μαθαίνεις
αυτός/ αυτή/ αυτό	μαθαίνει
εμείς	μαθαίνουμε
εσείς	μαθαίνετε
αυτοί/ αυτές/ αυτά	μαθαίνουν

εγώ	δένω
εσύ	δένεις
αυτός/ αυτή/ αυτό	δένει
εμείς	δένουμε
εσείς	δένετε
αυτοί/ αυτές/ αυτά	δένουν

1

5

1

5

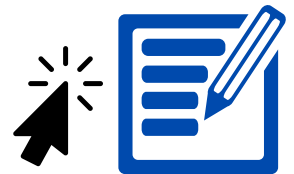
Ενότητα 15η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

Το Ρήμα «έχω»

Το «έχω», όπως και το ρήμα «είμαι», αποτελεί βοηθητικό ρήμα, καθώς μπορεί να βοηθήσει στο σχηματισμό άλλων ρημάτων.

Ενεστώτας

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	έχω	εμείς	έχουμε
εσύ	έχεις	εσείς	έχετε
αυτός/ αυτή/ αυτό	έχει	αυτοί/ αυτές/ αυτά	έχουν

1

6

1

6

Κλίση Ρημάτων της Α' Συζυγίας

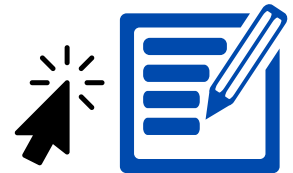
Στην α' συζυγία ανήκουν τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ω** στην ενεργητική φωνή και σε **-ομαι** στην παθητική φωνή.

π.χ. τρέχω, λούζω, κάθομαι, εύχομαι

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεργητική Φωνή

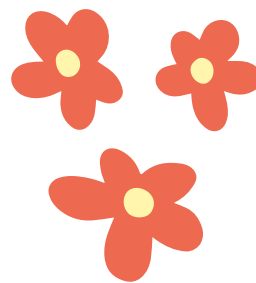
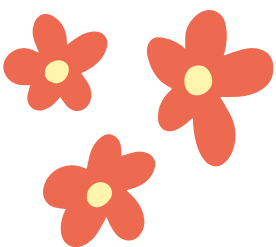
ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	τρέχω	εμείς	τρέχουμε
εσύ	τρέχεις	εσείς	τρέχετε
αυτός/ αυτή/ αυτό	τρέχει	αυτοί/ αυτές/ αυτά	τρέχουν

Παράδειγμα κλίσης:

Παθητική Φωνή

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	κάθομαι	εμείς	καθόμαστε
εσύ	κάθεσαι	εσείς	κάθεστε
αυτός/ αυτή/ αυτό	κάθεται	αυτοί/ αυτές/ αυτά	κάθονται

Οι Εγκλίσεις του Ρήματος

Οριστική

Η Οριστική μας δείχνει κάτι **το πραγματικό και βέβαιο**.

π.χ. Ο Μάνος **μαθαίνει** ξένες γλώσσες. (κατάφαση)

Ο Μάνος **δεν έμαθε** ξένες γλώσσες. (άρνηση)

Ο Μάνος **θα μάθει** ξένες γλώσσες; (ερώτηση)

Όπως βλέπουμε παραπάνω, η οριστική έγκλιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κατάφαση, άρνηση

και ερώτηση και υπάρχει σε όλους τους χρόνους.

- Στην οριστική χρησιμοποιούμε πάντα την άρνηση **δε(ν)**.

Υποτακτική

Η Υποτακτική μας δείχνει κάτι **που θέλουμε να γίνει ή περιμένουμε να γίνει**.

π.χ. Θα ήθελα **να** έρθει και η Δήμητρα μαζί μας.

Προτιμώ **να** παίξω με τους φίλους παρά **να** διαβάσω.

Θα τελειώσω τα μαθήματά μου **για να** πάω στο κολυμβητήριο.

Την υποτακτική έγκλιση συναντάμε στον ενεστώτα, τον αόριστο και τον παρακείμενο και συνοδεύεται από τους συνδέσμους για να, όταν, πριν, αν, άμα, ή από τα μόρια να, ας.

- Στην υποτακτική χρησιμοποιούμε την άρνηση **μη(ν)**.

Προστακτική

Η Προστακτική μας δείχνει **προσταγή, επιθυμία και ευχή**.

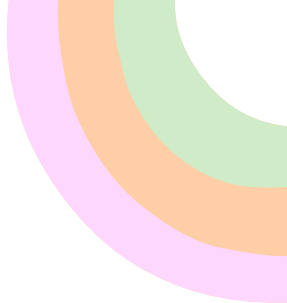
π.χ. **Φύγε** αμέσως! (προσταγή)

Πες μου τι έγινε. (Επιθυμία)

Να τον **χαίρεστε**! (Ευχή)

Την προστακτική έγκλιση συναντάμε στον ενεστώτα και τον αόριστο και έχει μόνο β' ενικό και β' πληθυντικό πρόσωπο.

Συγκριτικός Βαθμός Επιθέτων

Χρησιμοποιούμε τα επίθετα στον **συγκριτικό βαθμό**, όταν θέλουμε να **συγκρίνουμε** κάτι ή κάποιον με έναν άλλον.

Ο συγκριτικός βαθμός σχηματίζεται με δύο τρόπους:

1. Από το επίθετο αφαιρούμε την κατάληξη που έχει στον θετικό βαθμό και, στη θέση της, βάζουμε τις καταλήξεις:

i. -ότερος, -ότερη, -ότερο.

π.χ. όμορφος → ομορφότερος, ομορφότερη, ομορφότερο.
Η Μήλος είναι ομορφότερο νησί από την Κω.

ii. -ύτερος, -ύτερη, -ύτερο.

π.χ. βαθύς → βαθύτερος, βαθύτερη, βαθύτερο.
Η θάλασσα είναι βαθύτερη σε αυτό το σημείο από εκείνο.

iii. -έστερος, -εστερη, -εστερο.

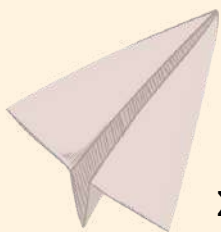
π.χ. δημοφιλής → δημοφιλέστερος, δημοφιλέστερη, δημοφιλέστερο.
Στην Ελλάδα, το σουβλάκι είναι δημοφιλέστερο από την πίτσα.

2. Κρατάμε το επίθετο στον Θετικό Βαθμό και πριν από αυτό βάζουμε το επίρρημα «πιο».

π.χ. όμορφος → πιο όμορφος.
Η Μήλος είναι πιο όμορφο νησί από την Κω.

π.χ. βαθύς → πιο βαθύς.
Η θάλασσα πιο βαθιά σε αυτό το σημείο από εκείνο.

π.χ. δημοφιλής → πιο δημοφιλής.
Στην Ελλάδα, το σουβλάκι είναι πιο δημοφιλές από την πίτσα.

Θηλυκά Ουσιαστικά σε -ου

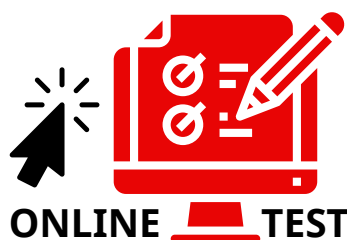

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	η αλεπού	οι αλεπούδες
γεν.	της αλεπούς	των αλεπούδων
αιτιατ.	τη(ν) αλεπού	τις αλεπούδες
κλητ.	- αλεπού	- αλεπούδες

Τα θηλυκά ουσιαστικά σε -ου, στον πληθυντικό αριθμό έχουν μια παραπάνω συλλαβή (ανισοσύλλαβα).

π.χ. η μαϊμού - οι μαϊμούδες

Τα θηλυκά ουσιαστικά σε -ου, ο τόνος παραμένει σε όλες τις πτώσεις στο **-ού**.

1

7

1

7

Σχηματισμός και Χρήση Επιρρημάτων

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα επιρρήματα είναι άκλιτες λέξεις που προσδιορίζουν τα ρήματα αλλά και επίθετα, ουσιαστικά, αριθμητικά, άλλα επιρρήματα ή ολόκληρες φράσεις και δηλώνουν **τόπο, χρόνο, τρόπο** κ.α.

Τοπικά Επιρρήματα: Δηλώνουν τον τόπο και απαντούν στο ερώτημα **πού;**

τοπικά επιρρήματα είναι τα εξής: αλλού, δίπλα, μέσα, πάνω, πουθενά, έξω, εμπρός, εδώ κ.α.

π.χ. Το ζαχαροπλαστείο είναι **δίπλα** στο σπίτι μου.

Χρονικά Επιρρήματα: Δηλώνουν τον χρόνο και απαντούν στο ερώτημα **πότε;**

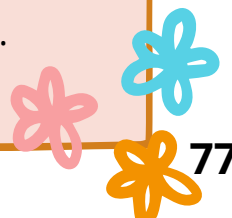
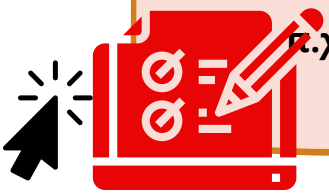
χρονικά επιρρήματα είναι τα εξής: αμέσως, μόλις, σήμερα, τότε, τώρα, χθες, φέτος, διαρκώς κ.α.

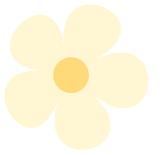
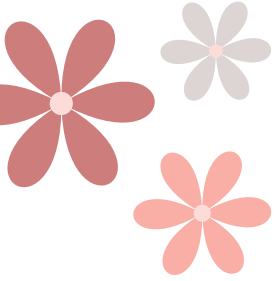
π.χ. Δεν θα μπορέσω να βρεθούμε **σήμερα**.

Τροπικά Επιρρήματα: Δηλώνουν τον τρόπο και απαντούν στο ερώτημα **πώς;**

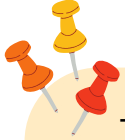
τροπικά επιρρήματα είναι τα εξής: αλλιώς, διαρκώς, ειλικρινώς, έτσι, ευχαρίστως, μαζί, μόνο κ.α.

π.χ. Το αυτοκίνητο κινείται **διαρκώς** με την ίδια ταχύτητα.

Ουδέτερα Ουσιαστικά σε -ο και -ι

Τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο, στο τέλος γράφονται με **όμικρον (ο)**.

π.χ. το άτομο, το μήλο, το ζώο

Τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ι, στο τέλος γράφονται με **γιώτα (ι)**.

π.χ. το μέλι, το χιόνι, το αχλάδι

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	το μήλο	τα μήλα
γεν.	του μήλου	των μήλων
αιτιατ.	το μήλο	τα μήλα
κλητ.	- μήλο	- μήλα

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
ονομ	το χιόνι	τα χιόνια
γεν.	του χιονιού	των χιονιών
αιτιατ.	το χιόνι	τα χιόνια
κλητ.	- χιόνι	- χιόνια

Κάποια από τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο, που τονίζονται στην προπαραλήγουσα κατεβάζουν τον τόνο στη γενική ενικού και στην γενική του πληθυντικού αριθμού.

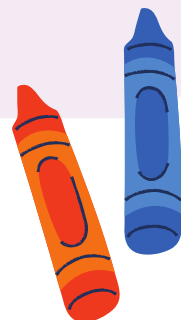
π.χ. το άτομο - του ατόμου - των ατόμων

Στα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ι, ο τόνος στη γενική ενικού και πληθυντικού βρίσκεται πάντοτε στη λήγουσα.

π.χ. του αχλαδιού - των αχλαδιών

Όλα τα ουδέτερα ουσιαστικά γράφονται με κατάληξη **γιώτα (ι)**, εκτός από κάποιες **εξαιρέσεις** που γράφονται με **ύψιλον (υ)**, όπως είναι:

το βράδυ, το δάκρυ, το στάχυ, το δόρυ, το δίχτυ

1

8

18

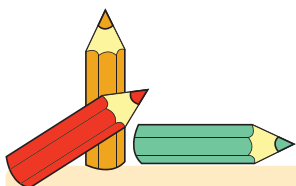

Ουδέτερα Ουσιαστικά σε -μα

”

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα είναι ανισοσύλλαβα. Δηλαδή, στην γενική του ενικού, καθώς και σε όλες τις πτώσεις του πληθυντικού αριθμού έχουν μια παραπάνω συλλαβή.

π.χ. το γράμμα - του γράμματος - τα γράμματα

Τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα, όταν έχουν περισσότερες από δυο συλλαβές κατεβάζουν τον τόνο μια συλλαβή και στην γενική του ενικού αριθμού.

π.χ. το άγαλμα - του αγάλματος

Ο τόνος κατεβαίνει στην παραλήγουσα στην γενική πληθυντικού αριθμού.

π.χ. το χρώμα - των χρωμάτων

Ενικός αριθμός

ονομ	το βήμα	το σώμα
γεν.	του βήματος	του σώματος
αιτιατ.	το βήμα	το σώμα
κλητ.	- βήμα	- σώμα

Πληθυντικός αριθμός

ονομ	τα βήματα	τα σώματα
γεν.	των βημάτων	των σωμάτων
αιτιατ.	τα βήματα	τα σώματα
κλητ.	- βήματα	- σώματα

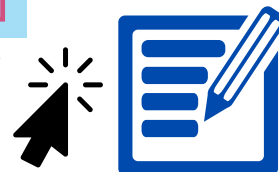

19

19

Κλίση Ρημάτων της Β' συζυγίας

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Όταν αναφερόμαστε σε ρήματα εννοούμε τις λέξεις που μας φανερώνουν ότι κάποιος **κάτι κάνει ή κάτι παθαίνει**.

Τα ρήματα ενεργητικής φωνής, που τονίζονται στο **-ώ**, είναι **β' συζυγίας**.

Τέτοια ρήματα είναι τα: μπορώ, αγαπώ, γελώ, μισώ κ.α.

Ενεστώτας

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	γελώ	εμείς	γελάμε
εσύ	γελάς	εσείς	γελάτε
αυτός/ αυτή/ αυτό	γελά	αυτοί/ αυτές/ αυτά	γελάνε

Δημιουργία Μετοχών

Μετοχές ονομάζουμε τις λέξεις που δημιουργούνται από ρήματα, μας δείχνουν τον τρόπο που γίνεται κάτι και τελειώνουν σε **-οντας** και **-ώντας**.

π.χ. **-οντας** → **παίζοντας**
-ώντας → **οδηγώντας**

π.χ. Έφυγε τρέχοντας. (**Πώς έφυγε;**
Τρέχοντας)
Πήγε στη δουλεία, οδηγώντας. (**Πώς**
πήγε; Οδηγώντας)

ΠΡΟΣΟΧΗ

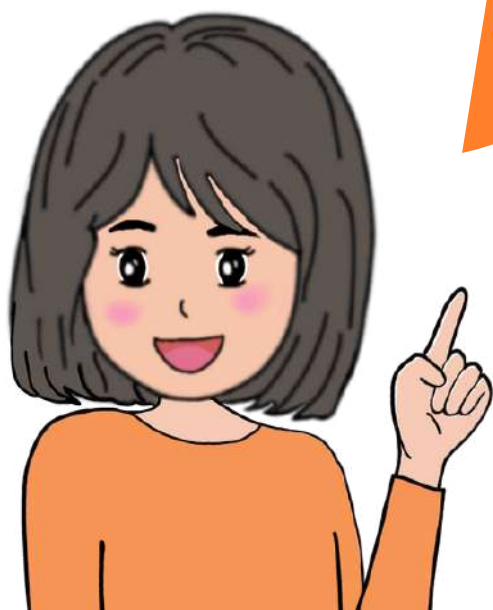
Οι μετοχές **δεν κλίνονται**.

Να θυμάμαι:

Όταν μια μετοχή τελειώνει σε **-οντας**, το **ο** δεν τονίζεται.

ΕΝΩ

Όταν μια μετοχή τελειώνει σε **-ώντας**, το **ω** τονίζεται.

Επίθετα σε -ος / -η / -ο

Τα επίθετα έχουν τρία γένη (**αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο**) και μας δίνουν πληροφορίες για το πως είναι ένα ουσιαστικό.

π.χ. ο **μεγάλος** πίνακας, η **καθαρή** κουζίνα, το **κόκκινο** αυτοκίνητο

Ενικός Αριθμός

Αρσενικό

Θηλυκό

Ουδέτερο

Ον

ο ξυλίνος

η ξύλινη

το ξύλινο

Γεν.

του ξύλινου

της ξύλινης

του ξύλινο

Αιτ.

τον ξύλινο

την ξύλινη

το ξύλινο

Κλητ.

- ξύλινο

- ξύλινη

- ξύλινο

Πληθυντικός Αριθμός

Ον

οι ξύλινοι

οι ξύλινες

τα ξύλινα

Γεν.

των ξύλινων

των ξύλινων

των ξύλινων

Αιτ.

τους ξύλινους

τις ξύλινες

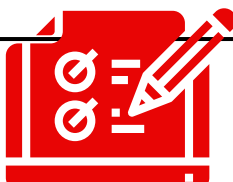
τα ξύλινα

Κλητ.

- ξύλινοι

- ξύλινες

- ξύλινα

Σύνθετες Λέξεις

Σύνθετες λέξεις είναι εκείνες που προέρχονται από την **ένωση δύο** ή **περισσότερων διαφορετικών λέξεων**.

π.χ. **ράδιο** + **φωνή** = **ραδιόφωνο**
άνεμος + **μύλος** = **ανεμόμυλος**
άσπρο + **μαύρο** = **ασπρόμαυρο**

Οι **δύο** ή **παραπάνω λέξεις** που χρησιμοποιούμε για να φτιάξουμε τη νέα, ονομάζονται **συνθετικά**.

Επομένως, μία **σύνθετη λέξη** έχει τουλάχιστον **α' συνθετικό** και **β' συνθετικό**.

π.χ. α' συνθετικό: **μαχαίρι**.
β' συνθετικό: **πιρούνι**.
σύνθετη λέξη: **μαχαιροπίρουνο**.

Παρατηρούμε ότι στην παραπάνω λέξη το τελικό «**-ι**» από τη λέξη «**μαχαίρι**» μετατράπηκε σε «**-ο-**» (**μαχαιρ-ο-πίρουνο**). Το «**-ο-**» αυτό χρησιμοποιείται τις περισσότερες φορές για να κάνουμε την ένωση δύο λέξεων.

π.χ. **μαξιλάρι** + **θήκη** = **μαξιλαρ-ο-θήκη**.
π.χ. **ψάρι** + **βάρκα** = **ψαρ-ό-βαρκα**.

20

20

Ρήματα σε Παρατατικό Χρόνο

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Παρατατικός Χρόνος :

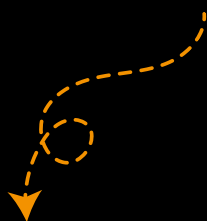
Όταν ένα ρήμα βρίσκεται στον **Παρατατικό** μας δείχνει ότι κάτι γινόταν **συνέχεια στο παρελθόν**.

π.χ. Ο κύριος Αντώνης **ταξίδευε** με καράβι για πολλά χρόνια.

Ο παρατατικός έχει το ίδιο θέμα με τον **ενεστώτα** (**π.χ.** ζωγραφίζω → ζωγράφιζα // **π.χ.** βάφομαι → βαφόμουν). Στο α' ενικό πρόσωπο της **ενεργητικής φωνής** έχει κατάληξη **-α**, ενώ της παθητικής φωνής έχει κατάληξη **-ομουν**.

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεργητική Φωνή

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

	Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός
εγώ	έπαιζα	εμείς	παίζαμε
εσύ	έπαιζες	εσείς	παίζατε
αυτός/ αυτή/ αυτό	έπαιζε	αυτοί/ αυτές/ αυτά	έπαιζαν

Παθητική Φωνή

	Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός
εγώ	ονειρευόμουν	εμείς	ονειρευόμασταν
εσύ	ονειρευόσουν	εσείς	ονειρευόσασταν
αυτός/ αυτή/ αυτό	ονειρευόταν	αυτοί/ αυτές/ αυτά	ονειρεύονταν

Ρήματα σε Μέλλοντα Χρόνο

Οι **χρόνοι του ρήματος** μας δείχνουν αν μια πράξη έγινε στο **παρόν** (παροντικοί χρόνοι), στο **παρελθόν** (παρελθοντικοί χρόνοι) ή στο **μέλλον** (μελλοντικοί χρόνοι).

Ο **μέλλοντας** είναι ο χρόνος που δηλώνει ότι μία πράξη γίνεται στο **μέλλον**. Δηλαδή, **αύριο**. Υπάρχουν τρία είδη μέλλοντα:

1. Ο **στιγμιαίος/ συνοπτικός μέλλοντας**.
 2. Ο **εξακολουθητικός μέλλοντας**.
 3. Ο **συντελεσμένος μέλλοντας**.
-

ΘΥΜΑΜΑΙ !

Όλα τα ρήματα που είναι στον **μέλλοντα**, έχουν μπροστά τη λέξη **«θα»**.

π.χ. Αύριο **θα βρέχει** όλη μέρα.

π.χ. Την επόμενη εβδομάδα, **θα πάμε** εκδρομή.

π.χ. Μέχρι να τελειώσει το σχολείο, **θα έχω μάθει** να μετράω μέχρι το 1000.

Ο στιγμιαίος/ συνοπτικός μέλλοντας

Ο **στιγμιαίος** ή **συνοπτικός μέλλοντας** φανερώνει ότι μια πράξη θα γίνει στο μέλλον, αλλά δεν θα έχει διάρκεια. Δηλαδή, θα συμβεί μόνο **μία φορά**.

π.χ. Η Ελένη θα γιορτάσει τα γενέθλιά της το Σάββατο.

π.χ. Ο Μανώλης θα πάει μια βόλτα.

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεργητική Φωνή

Ενικός Αριθμός

Πληθυντικός Αριθμός

εγώ	θα διαβάσω	εμείς	θα διαβάσουμε
εσύ	θα διαβάσεις	εσείς	θα διαβάσετε
αυτός/ αυτή/ αυτό	θα διαβάσει	αυτοί/ αυτές/ αυτά	θα διαβάσουν

Ο εξακολουθητικός μέλλοντας

Ο **εξακολουθητικός μέλλοντας** φανερώνει ότι μια πράξη θα γίνει στο μέλλον, αλλά θα έχει διάρκεια. Δηλαδή, θα συμβαίνει **συνέχεια** ή **επαναλαμβανόμενα**.

π.χ. Το καλοκαίρι θα πηγαίνουμε διακοπές στο χωριό.

π.χ. Η Δήμητρα θα περπατάει κάθε μεσημέρι για να πάει σπίτι.

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεργητική Φωνή

Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
εγώ	θα οργανώνω	εμείς	θα οργανώνουμε
εσύ	θα οργανώνεις	εσείς	θα οργανώνετε
αυτός/ αυτή/ αυτό	θα οργανώνει	αυτοί/ αυτές/ αυτά	θα οργανώνουν

Ο συντελεσμένος μέλλοντας

Ο Συντελεσμένος Μέλλοντας δείχνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον, **αλλά θα έχει τελειώσει πριν γίνει κάτι άλλο.**

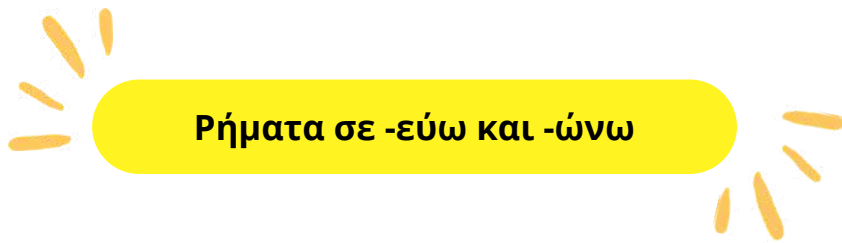
π.χ. Θα έχω φύγει μέχρι να έρθεις.

π.χ. Η Μαρία θα έχει τελειώσει τα μαθήματα της, πριν πάει στην πλατεία.

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεργητική Φωνή

Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
εγώ	θα έχω μιλήσει	εμείς	θα έχουμε μιλήσει
εσύ	θα έχεις μιλήσει	εσείς	θα έχετε μιλήσει
αυτός/ αυτή/ αυτό	θα έχει μιλήσει	αυτοί/ αυτές/ αυτά	θα έχουν μιλήσει

Ρήματα σε -εύω και -ώνω

Τα ρήματα που έχουν κατάληξη **-εύω**, γράφονται πάντοτε με **ευ**.

π.χ. παιδεύω, μαγειρεύω, κουρεύω, πιστεύω κ.α.

Εξαίρεση αποτελούν τα: **κλέβω, σέβομαι** που γράφονται με **βήτα (β)**.

Τα ρήματα που έχουν κατάληξη **-ώνω**, γράφονται πάντοτε με **ωμέγα (ω)**.

π.χ. παγώνω, λερώνω, στεγνώνω, χαλαρώνω κ.α.

Παράδειγμα κλίσης:

Ενεστώτας

εγώ	παγώνω
εσύ	παγώνεις
αυτός/ αυτή/ αυτό	παγώνει
εμείς	παγώνουμε
εσείς	παγώνετε
αυτοί/ αυτές/ αυτά	παγώνουν

εγώ	πιστεύω
εσύ	πιστεύεις
αυτός/ αυτή/ αυτό	πιστεύει
εμείς	πιστεύουμε
εσείς	πιστεύετε
αυτοί/ αυτές/ αυτά	πιστεύουν

2

2

2

2

Αόριστος Χρόνος Ρημάτων α' Συζυγίας

Ο αόριστος

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ο **αόριστος** είναι ο χρόνος που δηλώνει ότι μία πράξη έγινε στο **παρελθόν** και **δεν είχε διάρκεια**. Δηλαδή, στο **εχθές** και **για μία φορά**.

Στην **ενεργητική φωνή**, το χαρακτηριστικό σύμφωνο του αορίστου είναι το -σ- (π.χ. ζωγράφισα), ενώ στην **παθητική φωνή**, πιο συνηθισμένο είναι το -θ (π.χ. λύθηκα).

ΘΥΜΑΜΑΙ!

Ο **αόριστος** σε ρήματα α' συζυγίας και ενεργητικής φωνής, σχηματίζεται με την προσθήκη του **-ε-** μπροστά από το ρήμα στο α', β', γ' ενικό πρόσωπο και στο γ' πληθυντικό.

π.χ. δένω → έδεσα // λύνω → έλυσα // παίζω → έπαιξα

Ωστόσο υπάρχουν και ρήματα που αποτελούν εξαιρέσεις, όπως είναι τα:

λέω, πίνω, βλέπω, δανείζω, δακρύζω κ.α.

Ενεργητική Φωνή

ΑΟΡΙΣΤΟΣ

	Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός
εγώ	έδεσα	εμείς	δέσαμε
εσύ	έδεσες	εσείς	δέσατε
αυτός/ αυτή/ αυτό	έδεσε	αυτοί/ αυτές/ αυτά	έδεσαν

Παθητική Φωνή

	Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός
εγώ	δέθηκα	εμείς	δεθήκαμε
εσύ	δέθηκες	εσείς	δεθήκατε
αυτός/ αυτή/ αυτό	δέθηκε	αυτοί/ αυτές/ αυτά	δέθηκαν

2

3

2

3

Ενότητα 23η - Γλώσσα Β' Δημοτικού - ΘΕΩΡΙΑ

Επίθετα σε -ινός/ -ικός/
-ιμος

ΛΥΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τα επίθετα με κατάληξη -ινός/ -ικός/ -ιμος γράφονται με γιώτα (ι).

π.χ. ο μακρινός - η μακρινή - το μακρινό

π.χ. ο ευγενικός - η ευγενική - το ευγενικό

π.χ. ο χρήσιμος - η χρήσιμη - το χρήσιμο

Υπάρχουν και κάποιες **εξαιρέσεις**, όπως:

Τα επίθετα με κατάληξη **-ινός** (βραδινός, μακρινός, ξύλινος κ.α.)

Εξαίρεση: φωτεινός, υγιεινός, υπεύθυνος, φθηνός, επικίνδυνος κ.α.

Τα επίθετα με κατάληξη **-ικός** (σπιτικός, ευγενικός, βιαστικός κ.α.)

Εξαίρεση: γλυκός, θηλυκός, δανεικός κ.α.

Τα επίθετα με κατάληξη **-ιμος** (χρήσιμος, νόμιμος, φρόνιμος κ.α.)

Εξαίρεση: διάσημος, έτοιμος, πρόθυμος κ.α.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Πρόδρομος Μιχαλάκης

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΣΑΡΙ | LISARI.GR
& Πρόδρομος Μιχαλάκης

Πανόρμου 14 & Σμύρνης,
12242, Αιγάλεω
τηλ.: 210 5982 614
e-mail: info@lisari.gr
www.lisari.gr

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και από τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή οποιοδήποτε μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

